

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.40.204/2020/2.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró

A felperes: Felperes1

Cím1

Az alperes: Alperes1

A per tárgya: egyéb per

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 7. sorszám alatt

A fellebbezéssel támadott határozat: a Szegedi Törvényszék 2020. szeptember 18. napján kelt 8.Kpk.720.051/2020/6. számú végzése keresetlevél visszautasítása és személyes költségmentesség iránti kérelem visszautasítása tárgyában

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes 2020. július 2. napján érkezetten, postai úton keresetlevelet terjesztett elő közvetlenül a Szegedi Törvényszéken.

[2] Az elsőfokú bíróság 15 napos határidő biztosításával hiánypótlásra hívta fel a felperest a 2020. július 6. napján kelt 3. sorszámú végzésével, amelyben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. § (1) bekezdésének egyes pontjaira utalva - egyebek mellett - az alábbi hiányokat jelölte meg:

1. az alperes neve, címe, székhelye, illetőleg az alperes által a felperes részére kézbesített döntés száma, kelte;

2. az eljáró bíróság megnevezése;

3. a felperesi minőség, lakcím, adóazonosító szám, képviselője neve, egyéb elérhetősége (telefonszám, és ha rendelkezik a következőkkel: faxszám, e-mail cím) feltüntetése;

4. a vitatott közigazgatási tevékenység (határozat, végzés, mulasztás) és az arról való tudomásszerzés módjának és idejének azonosítására alkalmas, illetve ahhoz szükséges adat feltüntetése;

5. azoknak az adatoknak a megjelölése, amelyekből a bíróság hatásköre és illetékessége megállapítható;

6. a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelem megnevezése, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával;

7. a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem megjelölése;

8. a keresetlevél első példányának a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 325. §-a szerinti, teljes bizonyító erejű magánokiratra vonatkozó szabályoknak megfelelően történő aláírása.

Az elsőfokú bíróság a végzésében tájékoztatta a felperest, hogy az „alperesi határozat rendelkező része vélhetően tartalmazza a keresetlevél benyújtásának helyét, idejét, módját, és mivel a felperes a keresetlevelét a Szegedi Törvényszékhez közvetlenül nyújtotta be, ezért a bíróságnak intézkednie kell a keresetlevél alperesnek történő megküldése végett.” A végzésben rögzítette továbbá, hogy a felperes a keresetben kérheti a közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezését, megsemmisítését vagy megváltoztatását, a közigazgatási cselekmény elmulasztásának megállapítását, illetve a közigazgatási cselekmény

megvalósításának megtiltását. Útmutatást adott arra nézve, hogy a felperes ügyvédhez fordulhat, vagy jövedelmi viszonyaitól függően pártfogó ügyvédi képviselőt is igénybe vehet a végzésben részletezettek szerint. Jogkövetkezményként a keresetlevél visszautasításának lehetőségére is figyelmeztette a felperest.

[3] A felperes a 2020. július 13. napján benyújtott beadványában a tárgyalást sürgette, azzal, hogy a tárgyaláson elmondja miért sürgős. A költségmentesség engedélyezését is kérte, és e tekintetben is a tárgyalást hozta fel. A 3. sorszámú végzés 2020. július 16. napján történt átvételét követően, a személyesen beadott 2020. szeptember 17-i kérelmében ismét gyors tárgyalást kért a „közlekedésről”, utalt rá, hogy a „közlekedés nehéz”, és a tárgyaláson elmondja, csatol véleményt. Előadta, hogyha nem lesz tárgyalás a „gondnokság nem él”. Rögzítette, hogy havi jövedelme 0 forint, a „segélyt elutasították” helyl.

Az elsőfokú bíróság végzése

[4] A Szegedi Törvényszék a 2020. szeptember 18. napján kelt 8.Kpk.720.051/2020/6. számú végzésével a felperes keresetlevelét visszautasította, valamint rendelkezett a személyes költségmentesség iránti kérelem visszautasításáról. Végzésének jogorvoslati záradékában - egyebek mellett - tájékoztatta a felperest a fellebbezés tartalmi követelményei köréből a jogszabálysértés megjelöléséről, valamint tájékoztatást adott a pártfogó ügyvédi képviselő lehetőségéről. Indokolásában megállapította, hogy a felperes számára biztosított 15 napos határidő 2020. szeptember 4. napján eredménytelenül telt le, a felperes a 2020. július 13. napján a bíróságra érkezett beadványában csupán sürgős tárgyalást kért, valamint költségmentességet, de a későbbiekben a keresetlevelének a megjelölt hiányosságait nem pótolta, és emiatt a keresetlevél nem bírálható el. Rögzítette, hogy emiatt a keresetlevél visszautasításának volt helye a Kp. 48. § (1) bekezdés j) pontja alapján, és a személyes költségmentesség iránti kérelmet is vissza kellett utasítani a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2019. évi CXXVIII. törvény (helyesen: 2017. évi CXXVIII. törvény, Kmt.) 11. § c) pontja szerint („a fél részére nem lehet költségkedvezményt engedélyezni, ha az eljárást - ideértve a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárást is - megindító kérelmét (beadványát) a bíróság visszautasítja.”).

A fellebbezés

[5] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben a felperes „fellebbezés” megjelöléssel beadványt terjesztett elő, amelyet az elsőfokú bíróságnak címzett annak okán, hogy nem kell, hogy mások intézzék ügyeit, a felperes maga is el tud járni. Sérelmezte, hogy „családi pótlék Bp. alperes meg van nevezve” a 2020. június 22-i beadványban. Hivatkozott az elsőfokú bíróság 3. sorszámú végzésére és kifogásolta, hogy miért lett hiány megjelölve. Előadta, hogy 2014. január-augusztusi összeget nem vette fel, nincs igazolva, de kényszerítik, hogy fizessen. Szegeden kéri ezért a felülvizsgálatot, jogszerű-e a felvett összeg. Ismét utalt a jövedelmi helyzetére.

A Kúria döntése és jogi indokai

[6] Elöljáróban leszögezi a Kúria, hogy a felperes fellebbezését befogadta annak ellenére, hogy a felperes a beadványt az elsőfokú bírósághoz címezte, annak intézést tőle kérte. Egyrészt ugyanis a beadvány tartalmánál fogva fellebbezésnek minősül, abban az elsőfokú bíróság végzését és eljárását kifogásolta a felperes, valamint az elsőfokú bíróság élt a felterjesztés lehetőségével. Másrészt a Kúria figyelembe vette, hogy a beadványt saját hatáskörben nem intézhette el az elsőfokú bíróság, mert a keresetlevelet visszautasító 6. sorszámú végzéséhez kötve van a Pp. 357. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezésnek maga nem tehetne eleget.

[7] A Kúria ugyanakkor a másodfokú eljárásban a fellebbezés kereteire tekintet nélkül járt el, mert észlelte, hogy az elsőfokú bíróság lényeges kérdéseket nem ismert fel és nem vizsgált meg az eljárásában, amelyek végső soron ügydöntőek voltak a keresetlevélnek - a hiánypótlás elmulasztása miatti - visszautasítása tekintetében. A hiánypótlási felhívásában az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a Kp. 37. §-ának és a Pp.-nek a releváns rendelkezéseire a keresetlevél formai és tartalmi követelményei vonatkozásában, valamennyi hiányt megjelölte és formálisan jogszerűen teljesítette a felperes felé a tájékoztatási kötelezettségét. Azt viszont fel kellett volna ismernie, - figyelemmel már a keresetlevélre és a felperes 2020. július 13-i beadványára is, de különösen a 2020. szeptember 17-i kérelemre - hogy önmagában az írásban kiadott hiánypótlás (annak jogi nyelvezete) nem segíti, nem segítette a felperest a jogérvényesítésben. A felperes a megadott határidőn túl beadvánnyal élt a bírósághoz, amelyben érzékelhetően nem adott adekvát választ a hiánypótlási felhívásra. A fellebbezéséből kitűnik, hogy a visszautasító végzésből is a számára kedvezőtlen döntés tényét és az alperes megnevezésének hiányát hangsúlyozó bírósági álláspontot azonosította be, de a további hiányokat, az azzal kapcsolatos eljárási mozzanatokat nem. Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság bár - formálisan a jogszabályok alapján eljárva, - határidő biztosításával, a következményre való figyelmeztetéssel kiadva a végzését teret adott a hiánypótlásnak, amelynek elmaradására tekintettel a visszautasítás jogkövetkezménye felmerülhetett, de a közrehatási kötelezettségét nem teljesítette. Figyelmen kívül hagyta, hogy a 3. sorszámú hiánypótlási felhívás önmagában nem volt alkalmas arra, hogy abból a személyesen eljáró felperes a hiányokra következtessen; nem vette fontolóra, hogy a felperes részére egy ismételt hiánypótlás lehetőségének biztosítása - akár az ügy sajátos körülményeire tekintettel hatékonyabbnak, eredményesebbnek tűnő személyes meghallgatás keretében - indokolt lett volna, amelynek során a részletesen elmagyarázott hiányok, különösen az alperes és a támadott cselekmény megjelölésének szükségessége tisztázható lett volna.

[8] A Kúria utal a Kp. Kommentárjára (Kommentár a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényhez Szerkesztette: Barabás Gergely / F. Rozsnyai Krisztina / Kovács András György), amely hangsúlyozza a Kp. 2. § (7) bekezdése kapcsán, hogy „a bíróság tájékoztatásának folyamatosan igazodnia kell a felek per során változó nyilatkozataihoz. Egyediesítettnek és teljes körűnek kell lennie, nem teljesíthető pusztán a Kp. 2. § (7) bekezdésére való utalással. (...) A szükséges tájékoztatás ellátásának teljesítéséhez azt kell vizsgálni, hogy milyen az érintett jogi képviselő nélkül eljáró fél perbeli jog- és

igényérvényesítési képessége. Ezt befolyásolhatja a fél egészségi állapota, személyi körülményei, tartózkodási helye stb. E képesség vizsgálatánál figyelembe vehetők a fél nyilatkozatai és beadványai, azokból lehet kiindulni a tekintetben, hogy perbeli jogaival és kötelezettségeivel mennyire volt tisztában: lehet-e arra következtetni, hogy a perjog, pervitel rendelkezéseivel tisztában van (pl. szabályszerűen kimentí magát, megfelelő bizonyítási indítványokat tesz), vagy kifejezetten jelzi a hiánypótlás bírói végzéssel kapcsolatos értelmezési nehézségeit. (...) A bíróság tájékoztatási kötelezettsége garanciális szabály, amelynek megsértése - a bírói út kiüresítése és a bírósághoz fordulás joga megsértése miatt - lényeges eljárási szabálysértés lehet.”

[9] Az előzőek alapján a Kúria rögzíti, hogy a Kp. 46. § (1) bekezdése szerinti hiánypótlás egy olyan bírói eszköz, amelyhez a bíróság nincs kötve, az abban foglalt határidőt meg is hosszabbíthatja, de annak sincs akadálya, hogy ismételt hiánypótlást bocsásson ki, a fél helyzetéhez, a jogérvényesítési képességéhez viszonyítva. Erre a perbeli esetben - a közrehatási kötelezettség megsértése, az adott körülményekhez igazított, egyediesített tájékoztatás elmaradása miatt - nem került sor.

[10] Mindezek folytán a Kúria az elsőfokú bíróság jogszabálysértő végzését a fellebbezés kereteire tekintet nélkül hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította a Kp. 112. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 110. § (1) bekezdés § c) pontja alapján.

[11] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak - akár személyes meghallgatás keretében és a felperes birtokában lévő, az ügyre vonatkozó iratok egyidejű bekérése mellett - szükséges a felperest nyilatkoztatnia, - a részletesen elmagyarázott hiányok alapján - különösen az alperes személyének és a támadott cselekmény kérdésének tisztázása érdekében, figyelemmel arra is: a felperes maga személyesen adta be a beadványait, a megjelenésének akadálya pedig nem merült fel.

Záró rész

[12] A Kúria a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján.

[13] Fellebbezési illeték a másodfokú eljárásban nem merült fel, tekintettel arra, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján a keresetlevél visszautasítása elleni fellebbezés tárgyi illetékmentes.

[14] A felperesnek a Kúria előtti eljárásban perköltsége nem merült fel, így perköltség megállapításáról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[15] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Kúria
V.Kpkf.40.204/2020/2

6

Budapest, 2020. december 1.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

Ságiné dr. Márkus Anett s.k. előadó bíró,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő